

Workshop om kvalitet i legemiljøer

Plan

- * Hvorfor legen er så vigtig?
- * Hvordan kan man forbedre børnenes legemiljøer i praksis?
- * Kategorierne i KIDS
  - * En legende holdning og indstilling
  - * Teorien om løse genstande
  - * Tid til leg og plads til bevægelse og rod
  - * Et paradox....

Hvad er leg?

- * **LEGEN**

- * Bestemt aktivitet

- * ”Laden som om”

Legen er målet i sig selv

- * **DET LEGENDE**

- * En måde at være i verden på

- * ”hvad nu hvis? tænking”

- * Kan knyttes til alle aktiviteter

Vygotskys syn på leg

- * **Legen = læringsmedium for førskolebarnets udvikling**
- * **Legen => højere psykiske funktioner (abstrakt tænkning, sprog, selv-regulering, planlægning og problem-løsning)**

Legens funktion for barnets udvikling

- * Leg => aktivitet som fantasi, kreativitet, sprog, selv-regulering, koncentration, planlægning, og socialitet udvikler sig igennem
- * = modstandsdygtighed (kreativitet og selvregulering)

leg som frisætning fra situationen

- * Gennem leg lærer barnet at adskille tingenes betydning fra tingenes opfordringskraft => frisætning fra barnets situationsbundenhed (fra 3 år)
- * Legen => overgangsform til abstrakt tænkning

Legens kaos og orden

- * Alt kan frit forbindes og skilles ad = kaos
- * MEN ikke alt *giver mening* at forbinde/skille
- * Reglerne regulerer forbindelser og rammer = orden
- * Reglerne tilfører spænding/mening til legen og sikrer at barnet udfordrer sig selv når det leger

Legens egen værdi for barnet

- * **Børn leger for at lege**
- * **Hvad er det bedste ved børnehaven? at lege med sine venner!**
- * **Fælles projekt og/eller egen opslugthed**
- * **Børn kan ikke lege fordybet hele tiden**

For at lege sammen skal man:

- * Have ideer og formidle dem
- * Forhandle og enes
- * Følge fælles spilleregler
- * Være fleksibel og lytte
- * Opgive kontrol og selv kunne tage kontrol
- * Vente og give plads til andre
- * Tage hensyn og dele
- * Koncentrere sig og følge en fælles plan

Udvikling i legen i institutionen

- * 2-3 parallel leg med det de kender og det de har (det mulige)
- * 3-4 leger gensidigt med roller de kender og det de har
- * 5-> større gensidighed roller/positioner ud fra fantasien med det de ikke har og det de ikke kender (det umulige)
- * Ting og rums betydning

fantasiglegen fra barnets perspektiv

- * adgang til fællesskab og venskaber
- * sjov, alvorlig og vigtig
- * At glemme tiden og bare være til
- * hvem må være med?
- * hvem skal være hvem?
- * Positioner (social identitet)

Typisk dag i børnehaven

- * 6.30 – 8.00 Morgenmad
- * 8.00 -9.30 Første stue åbner
- * 9.30- 10.30. Alle er mødt ind og alt åbent.
- * 11- 11.15 Samling
- * 11.30-12.00 Frokost
- * 12-14 Udenfor (de første voksne har fri)
- * 14-14.30 Frugt
- * 14.30-15.30 Fri leg
- * 15.30-17 En stue/værksted er åben og mange personaler har fået fri

Et godt legemiljø

- * En legende holdning og indstilling
- * Inspiration, viden og remedier
- * - Teorien om løse genstande
- * Tid til leg og plads til larm og bevægelse/rod
- * Tilpasning til børnegruppen

Forskellige legetyper

- * Genstandsrettet og parallelleg
- * Rolle-leg/fantasilege
- * Konstruktionsleg
- * Rough and tumble / slåsse-leg/ tag-fat eller fysisk leg
- * Regel lege/ Sportslege (fodbold)
- * blandingsformer

KIDS spørgsmål til legemiljøet

- * Tilgodeses forskellige former for leg?
- * Kan legen fortsætte/gennemføres over længere tid?
- * Leger børnene fordybet og koncentreret (min. 30 min)
- * Deltager personalet aktivt i at initiere lege?
- * Hvordan er engagementet i personalets deltagelse?
- * Beskytter personalet de lege der er i gang?

* Vis klip 25.25 min.

Legemiljøet hos Jer?

- * Hvilke former for leg ser I mest af I Jeres institution?
- * Er der nogle legeformer I sjældent ser?
- * Hvorfor tror I det er sådan?
- * Er I tilfredse med legemiljøet hos Jer?

Gruppeøvelse 15 min.

- * Hvor finder de bedste lege sted I jeres institution?
- * Hvad er det gode ved de lege?
- * Hvad er der særligt ved de steder hvor de gode lege opstår?

To modsatrettede anbefalinger

- * Tydelig rum-identitet (rummet er tydeligt designet for at skulle stimulere til en bestemt type leg)
- * Åbenhed-i-rum (mulighed for selv at definere rummet via fleksibel rum-identifikation)
- * Hvad tænker I om det i forhold til Jeres snak fra før?

Legen i et godt legemiljø

- * Et godt legemiljø er også et miljø hvor der tilbydes gode inspirerende aktiviteter som voksne sætter i gang og deltager i
- * Gennem interaktion med voksne lærer børn de færdigheder de har brug for til at kunne lege sammen!
- * **GOD ARBEJDSLYST!**

litteratur

- * Corsaro/Eder 1990. children's peer culture. <http://www.annualreviews.org/doi/pdf/10.1146/annurev.so.16.080190.001213>
- * Howes, C. (2012). Social play of children with adults and peers, in *The Oxford handbook of the development of play*. Oxford University Press.
- * Kragh-Müller, G. (2010). *Perspektiver på kvalitet i daginstitutioner*. Forskningsrapport, DPU, Aarhus Universitet.
- * Kvello, Ø. (2013). *Børn i risiko*. Samfundslitteratur
- * Ringsmose, C. (2010). Kvalitet I Systemperspektiv. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 47 (2), s. 115-124. Tema: kvalitet i daginstitutioner. Skolepsykologi. Dk
- * Schousboe, I. (1993). Den onde leg- En udvidet synsvinkel på legen og dens funktioner. In, *Nordisk Psykologi*, vol. 45 (2), pp. 97-119.
- * Vygotsky, Lev (1933). *Play and its role in the mental development of the child*. <http://www.marxists.org/archive/vygotsky/works/1933/play.htm>
- * Winther-Lindqvist, D. (2006) *Skal vi lege? Leg, identitet og fællesskaber i børnehaven*. Frydenlund.
- * Winther-Lindqvist, D. (2013). Iagttagelse af børns leg i børnehaven, I Mark, K. (red.). *Pædagogens arbejde med sprog og billeder*. 2 oplag. Professionsserien. Akademisk Forlag. 139-163.